

Fotograficzne duety, czyli moda na starych zdjciach

Pytanie na zachetę

Pytanie na zachetę: Jak ubierano się w okresie PRL?
Czy modę widać na zdjciach?
Co mówi o codziennym zyciu?

Co się wydarzy

„Fotograficzne duety” to zajęcia o modzie kolejnych dekad PRL-u. Podstawą do pracy będą archiwalne fotografie pochodzące ze strony www.abc.tychy.pl oraz z domowych albumów. Zajęcia sę okazją, aby zastanowić się wspólnie, co moda mówi o zyciu codziennym, jaki ma zwiázek z politykã, czym charakteryzowała się w okresie PRL-u. Będzie to równiez możliwość, aby doświadczyć pracy z archiwalnymi fotografiami i uczynić je pretekstem do zbierania wspomnień, a nawet... zorganizowania pokazu mody.

Liczba uczestników

maksymalnie 20 osób

Czas

Zajęcia to dwa osobne spotkania trwające po ok. 45 minut oraz zadanie do samodzielnego wykonania przez uczestników.

Miejsce

Zajęcia mogę odbywać się w szkole, świetlicy, domu kultury, bibliotece: wszędzie tam, gdzie jest sala z komputerami i dostępem do internetu (jeden komputer na 2 osoby).

Materiały i sprzęty

- komputery z dostępem do internetu (jeden na 2 osoby) lub urządzenia mobilne (tablet, telefon komórkowy) z dostępem do internetu (w przypadku braku komputerów dostępm do witryny abc także jest możliwy),
  - projektor, drukarka, z którą połączone sę komputery; papier do drukarki, toner,
  - tablica, markery,
  - duży arkusz białego papieru, format B1/B2,
  - kartki A4, podkładki, długopisy dla ka¿dej osoby.
-

Jak to zrobić? Przygotowanie

Przygotowanie merytoryczne – 1-2 godziny.

- Zapoznanie ze stroną <http://abc.tychy.pl/>
- Pomocne lektury i filmiki:

<https://czarne.com.pl/katalog/ksiazki/to-nie-sa-moje-wielblady>

<https://lubimyczytac.pl/ksiazka/33673/teksas---land-moda-mlodziezowa-w-prl>

<https://historia.org.pl/2014/08/02/moda-prl-u/>

<https://www.youtube.com/watch?v=Ys7ywCbzIY>
(data dostępu: 25.11.2019 r.)

<https://www.youtube.com/watch?v=djzxpjpe-tY>
(data dostępu: 25.11.2019 r.)

<https://www.youtube.com/watch?v=uZ-jutc1Z7k>
(od 7:27; data dostępu: 25.11.2019 r.)

<https://www.youtube.com/watch?v=orMhedQjkTk>
(od 6:00; data dostępu: 25.11.2019 r.)

<https://www.youtube.com/watch?v=8Jkq-hknenc>
(data dostępu: 25.11.2019 r.)

Zgromadzenie materiałów

Przygotowanie sali – rozstaw krzesła w kręgu, włącz komputery, sprawdź, czy drukarka jest sprawna, czy jest wystarczająco dużo tuszu i papieru.

Pierwsze spotkanie: 45 minut

15 minut: Wprowadź uczestników w tematykę życia codziennego w PRL-u.

Pomocna może być początkowa „burza mózgów” i zebranie skojarzeń. Poproś każdą osobę, aby zapisała na 3 kartkach po jednym skojarzeniu związanym z modą w okresie PRL-u. Kartki zbierz i rozłóż na podłodze, łącząc podobne hasła. Omów powstałą mapę skojarzeń. Poprowadź dyskusję, w trakcie której zwrócisz uwagę m.in. na używanie mody do kreowania wizerunku i związku mody z polityką. Aby zilustrować dyskusję możesz:

1. użyć wyszukiwarki grafiki Googla i wpisać hasło „moda PRL” – porozmawiajcie o wynikach wyszukiwania,
2. przygotować wcześniej wybór zdjęć, które posłużą Ci do wskazania różnic w modzie kolejnych dekad.

10 minut: Przedstaw uczestnikom cyfrową mapę miasta Tychy, krótko przedstaw jego historię w okresie PRL-u. Baza zdjęć na stronie to archiwum życia codziennego. Poproś uczestników, aby przejrzeni dostępne na mapie fotografie, skupiając uwagę na kwestii mody – strojów, dodatków, fryzur osób widocznych na fotografiach. Zbierz wrażenia i obserwacje grupy.

5 minut: Poproś uczestników, aby w parach wybrali jedną fotografię, którą uważają za szczególnie interesującą ze względu na temat mody. Wybrane zdjęcia wydrukuj – każde w dwóch egzemplarzach.

10 minut: Wydrukowane zdjęcia rozłóż na podłodze lub przyklej do ściany. Zastanów się wraz z grupą: jakie pytania można byłoby zadać tym fotografiom? (np. z jakiej dekady pochodzi ta fotografia, jakie elementy stroju ma na sobie osoba na zdjęciu, jak nazywa się ta fryzura?). Odpowiedzi zapisz na tablicy.

5 minut: Zaproś uczestników, aby zabrali do domów po jednej wydrukowanej fotografii i tam poszukali odpowiedzi – rozmawiając z rodzicami lub dziadkami. Rozdaj uczestnikom listę dodatkowych pytań związanych z doświadczeniem rodziny (Czy w naszej rodzinie także podobnie się ubierano? Jakie elementy stroju / podobne do tych na fotografii nosili krewni? Skąd brano ubrania w naszej rodzinie? Jaki był dostęp do ubrań, jak zdobywano materiały i ubrania? Czy można było mieć swój własny styl? Czy w domu

zachowały się jakieś elementy ubioru z okresu PRL-u?).
Pomocne w trakcie rozmowy może być wspólne przeglądanie starych, rodzinnych zdjęć.

Odnalezione w domach ubrania lub / i fotografie uczestnicy przynoszą na drugie zajęcia.

**Drugie spotkanie:
45 minut**

Drugie zajęcia będą podsumowaniem i podzieleniem się informacjami, które udało się zdobyć podczas rozmów i poszukiwań.

5 minut: Poproś uczestników, aby w swoich parach wymienili się informacjami, które uzyskali w domach o wybranej przez siebie fotografii.

10 minut: Duety na forum grupy opowiadają wszystkie zebrane informacje (maksymalnie 2 minuty na parę). W tym czasie wyświetl omawianą fotografię z projektora.

5 minut: Zapytaj o wrażenia z tego etapu pracy. Zapytaj, czy udało się poprowadzić rozmowę dalej i wspólnie obejrzeć rodzinne albumy lub przejrzeć szafy.

5 minut: Poproś uczestników, aby wyeksponowali w sali przyniesione z domów fotografie (np. na stołach, na ścianach) oraz ubrania / części garderoby.

20 minut: zaprosz uczestników do „oprowadzania” – wspólnie przechodźcie od „eksponatu” do „eksponatu”, a osoba, która daną rzecz przyniosła, krótko opowiada jej historię.

5 minut: Zbierz wrażenia z „oprowadzania”. Co było dla uczestników największym zaskoczeniem? Co było najcenniejsze?

Możliwe warianty

1. Można uprzedzić uczestników, by przynieśli zdjęcia już na pierwsze spotkanie. Fotografie z rodzinnych albumów pomogą w „burzy mózgów”.
2. Fotografie przyniesione z domów mogą zostać zeskanowane, wydrukowane i opatrzone podpisami. Tak przygotowane mogą zostać wyeksponowane w sali / w holu.
3. Wariant dla Tyszan: uczestnicy w rodzinnych zbiorach wyszukają analogicznie podobne zdjęcia do tych, które znajdują się w zasobach cyfrowej mapy abc – okolica, miejsce, osoby. Fotografie dostępne na stronie internetowej oraz te z rodzinnych archiwów można połączyć w „fotograficzne duety” i wyeksponować w postaci wydruków.